

RADOVAN DÁVID

vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Právní aspekty užívání drog, alkoholu a omamných látek u dětí a mladistvých - *Vyhodnocení rizik a zásahů s ohledem na posílenou informovanost dítě–rodiče a povinnosti pečujících osob*“

Akreditace Ministerstva vnitra ČR

Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí

Termín a místo konání: 19. listopadu 2025 od 9:00 do 15:00

online

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

lektor na právnických fakultách (Brno a Bratislava), šestnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Cílem programu je osvojit si metody práce s ohroženými dětmi, jež spadají pod § 6 ZSPOD, a to zejména ve smyslu identifikace problému a jeho právního řešení. Posláním programu je zejména **posílení dovednostních kompetencí cílové skupiny**, především při spolupráci s dětmi a mládeží, kteří čelí jak příležitostnému, tak i nadměrnému užívání alkoholu, drog či jiných omamných látek. Cílem je současně posluchače upozornit na **terminologii právní úpravy a interpretační pravidla**, a to zejména v kontextu podstaty, účelu a poslání Úmluvy o právech dítěte a ústavního pořádku vůbec. Důraz bude kladen zejména na **právo dětí užívat uvedené látky a jeho limitace**, resp. na **právní argumentaci**, kterou mohou pracovníci OSPOD, sociálních služeb či soudů argumentovat při **zakazování a omezování** těchto aktivit dětem a mládeží.

Užívání návykových látek dětmi a mladistvými zasahuje rodinné právo, zdravotnictví, školství, sociální služby i trestní a přestupkovou rovinu. **Novela účinná od 1. 1. 2026 posiluje civilní rámec:** klade důraz na srozumitelnou participaci dítěte, výslovně pracuje s nepřímým stykem a oboustranným informováním mezi dítětem a rodiči a vymezuje hranice výchovy zákazem tělesných trestů, duševního strádání a ponižujících postupů. Samotné „drogové“ předpisy tím nejsou přepsány, ale praxe OSPOD musí nově pečlivěji zohlednit, **jak rodiče dítě informují, jak s ním komunikují a jak plní své povinnosti pečovat o zdraví a bezpečí**, a zároveň jak tato komunikace ovlivňuje volbu zásahů a jejich přezkoumatelnost.

Po absolvování programu absolvent bude:

- rychle zmapovat rizika spojená s užíváním návykových látek dítětem a stanovit důkazní minimum k zásahu
- zohlednit nové civilní akcenty po 1. 1. 2026 při hodnocení kvality péče, styku a informování
- nastavit komunikační režim dítě–rodiče včetně nepřímého styku jako součást plánu bezpečí
- zjišťovat a dokumentovat názor dítěte přiměřeně věku, bez sugestivních postupů a srozumitelně jej promítnout do doporučení
- zvolit nejmírnější funkční opatření a odůvodnit je testem proporcionality a nejlepším zájmem dítěte
- koordinovat postup se školou, zdravotníky, policií a adiktologickými službami v zákonných mezích sdílení dat
- pracovat bezpečně s digitálními důkazy a citlivými zdravotními informacemi
- předcházet procesním chybám v doručování, poučování, vedení spisu a v odůvodnění

Dotazy, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat na kontaktní e-mail radovandavid@radovandavid.cz.

Obsah kurzu:

1. Co se po 1. 1. 2026 opravdu mění a co zůstává

- Nové civilní akcenty: nepřímý styk, oboustranné informování, posílená participace dítěte
- Hranice výchovy: výslovný zákaz tělesných trestů, duševního strádání a ponižujících postupů
- Drogová a přestupková pravidla zůstávají v jádru beze změny, mění se nároky na obsah podkladů OSPOD
- Praktický dopad: jak rodiče dítě informují o zdravotních rizicích a jak s ním komunikují o léčbě a bezpečí
- Kde se novinka projeví v návrzích pro soud a v dohodách v rodině
- Jak předejít kolizím mezi správními úkony OSPOD a civilními rozhodnutími
- Co budou soudy a odvolací orgány po 1. 1. 2026 pečlivěji přezkoumávat

2. Mapování rizik a nepříznivé sociální situace dítěte

- Domény hodnocení: bezpečí, zdraví, škola, vztahy, stabilita, volný čas, digitální prostředí
- Red flags: intoxikace, výpadky školní docházky, změna vrstevníků, rizikové bydlení
- Ochranné faktory: funkční komunikace dítě–rodiče, podpůrná síť, bezpečný dospělý
- Kumulace rizik a prahové ukazatele pro okamžité zásahy
- Kdy zasáhnout v režimu dočasných civilních opatření a jak to důkazně podložit

- Spolupráce s adiktologickými službami a školními poradenskými pracovišti
- Vztah rizikového chování k přestupkové a trestní rovině

3. Komunikace dítě–rodiče po 1. 1. 2026

- Oboustranné informování: co, komu, jak často a jakou formou přiměřeně věku dítěte
- Nepřímý styk jako nástroj udržení kontaktu při konfliktu, léčbě nebo bezpečnostních omezeních
- Jak hodnotit kvalitu komunikace v rodině a její vliv na návykové chování
- Vzorové, srozumitelné a vymahatelné formulace do doporučení a dohod
- Prevence eskalace: facilitace dohody a mediační přístupy
- Rozlišení ochranného omezení kontaktu od maření styku
- Dokumentace průběhu komunikace bez invazivního zásahu do soukromí

4. Dítě jako zdroj informací a jeho participace

- Přiměřené zapojení dítěte podle věku a vyspělosti bez sekundární viktimizace
- Nesugestivní techniky rozhovoru, ověření porozumění a autenticity výpovědi
- Jak zaznamenat názor dítěte způsobem, který je dítě schopno potvrdit
- Kdy zapojit odborníka (psycholog, adiktolog) a jak s jeho výstupem pracovat
- Promítnutí názoru dítěte do odůvodnění a do plánu opatření
- Kolizní opatrovník a koordinace rolí s OSPOD, pokud je střet zájmů
- Ochrana citlivých informací dítěte ve spise

5. Rodičovská odpovědnost a povinnosti pečujících osob

- Povinnost chránit zdraví dítěte a poskytovat mu srozumitelné informace o rizicích
- Zákaz tělesných a ponižujících postupů při řešení užívání látek v rodině
- Hodnocení spolupráce rodičů na léčbě, dohledu a kontrolních milnících
- Nastavení domácích pravidel a bezpečnostních opatření přiměřených věku
- Kdy doporučit civilní úpravu styku nebo informování jako podpůrný rámec
- Práce s rozdílnými rodičovskými postoji k léčbě a k testování
- Dokumentace selhání péče a návrhy na nápravná opatření

6. Zdravotní a adiktologická rovina

- Základní přehled práv a povinností při zdravotních službách a léčbě závislosti u nezletilých
- Souhlasy zákonných zástupců a posuzování vyspělosti dítěte v praxi poskytovatelů
- Indikace hospitalizace a ambulantních programů, krizové režimy
- Sdílení zdravotnických údajů s OSPOD v nezbytném rozsahu a způsoby redakce
- Koordinace s lékařem, adiktologem a školou v plánu změny chování
- Jak nastavit kontrolní milníky a metriky zlepšení
- Prevence relapsu a návrh následné podpory

7. Právní rámec návykových látek a přestupků

- Základní pojmy: návyková látka, alkohol, tabák, nové psychoaktivní substance
- Prodej a podávání alkoholu a tabáku nezletilým, kontrolní oprávnění a sankce
- Užívání, držení a šíření návykových látek a jejich právní následky u dětí a mladistvých
- Nástroje obcí a školních řádů, vymezení prostor bez návykových látek
- Zjišťování přítomnosti látek, souhlasy a limity testování
- Kdy je namístě přestupkový či trestní postup a jak jej koordinovat s výchovnými kroky
- Spolupráce s policií a státním zastupitelstvím v zákonných mezích

8. Digitální důkazy a online prostředí

- Chaty, sociální sítě, fotografie a videa jako důkazní zdroje
- Autenticita, integrita a základní práce s metadaty a řetězcem evidence
- Rizika manipulace a jak je popsát v odůvodnění

- Přiměřenost zásahu do soukromí a ochrana třetích osob
- Jak citovat digitální obsah ve spise srozumitelně a úsporně
- Bezpečné ukládání a sdílení digitálních příloh
- Kdy zvážit znalecké zkoumání digitální stopy

9. Důkazní plán a odůvodnění zásahu

- Formulace okruhu tvrzení a otázek k prokázání, aby zásah byl přiměřený cíli
- Triangulace zdrojů: rodina, škola, zdravotnictví, komunita, adiktologické služby
- Jak odmítnout nadbytečný nebo nezákonný důkaz a srozumitelně to vysvětlit
- Struktura odůvodnění: skutkový stav → právní úvaha → volba nejmírnější funkční varianty
- Předejití „opomenutým důkazům“ a překvapivým závěrům
- Mapování rizik a milníků v jednom grafickém přehledu spisu
- Příklady dobré praxe a krátké kazuistiky

10. Plán opatření a case management

- Jasně, měřitelné a časované cíle v plánu změny chování
- Dohled, programové intervence a povinnosti přiměřené věku a situaci
- Napojení na nepřímý styk a informování jako podpůrné nástroje stability
- Role školy, kouče, mentora nebo „bezpečného dospělého“
- Periodická revize plánu, úpravy podmínek a ukončovací kritéria
- Prevence recidivy a přechod k běžnému fungování
- Sladění kroků napříč institucemi bez duplicit a propadů

11. Spisová disciplína, doručování a přezkum

- Indexace spisu, „mapa důkazů“ a chronologická osa úkonů
- Doručování a nejčastější chyby, které ruší rozhodnutí
- Poučování účastníků srozumitelným jazykem a záznam o poučení
- Redakce citlivých údajů a přístupová práva ke spisu
- Příprava spisu na odvolání a soudní přezkum
- Interní checklisty kvality před odesláním výstupu
- Krátké vzory pasáží do rozhodnutí a zpráv pro soud

12. Diskuse a závěr